

Şahibi ve Umum Nefriyat Müdürü
hakki tarık as
Başadığı yer:
YAKIT MATBAASI
Ankara caddesi YAKIT Vardı

2
SONTEŞİRİN 1942
PAZARTESİ

Numara: 1137 Sene: 4
Tel: 23872 Posta kutusu: 214

Bu Akşam

Ço-de kat'i netice
neden
Eine edilemiyor?

Yazan: **SADRI ERTEM**

MİSİRDA taarruz başlayalı bir haftayı geçtiği halde kat'i netice elde edilmiş değildir. Bundan evvelki çöl hareketleri nisbeten daha kısa zamanlar içinde neticelerini vermişti. Çöldeki hareket denizinde yapılan faaliyetlere benzemektedir. Bu nun çöl çöl hareketlerinin kararlarında yapılan hareketlere azarın daha ki, sa bir zamanda netice vermesi tabii görüldü. Binaisi ile Misir arasında az zaman içinde yapılan taarruzlar, ricatler bunun bir misalidir.

Son İngiliz taarruzu ne bundan evvelki gibi süratle inkisaf etti, ne de muhbirin mukabil taarruzu evvel, kışere benzedi. Çöldeki harekette bir du raktara, bir çetinleşme vardır. Bunun sebebi her şeyden önce, Elâlemeyn müdafaasından sonra geçen zamanda aramalıdır. Yaz aylarında yapılan bu müdafaadan sonra uzun bir müddet süren içinde geçti.

Avrupada tayyare hareket mevsi, mi nihayet bulurken Afrikada yeni taarruz sahası açıldı. Amerikada sonbahar gelinceye kadar her iki ta raf ciddi surette hazırlandı. Tobruk üzerinden muhbir kuvvetleri belbeli, diği gibi, Amerikan ve İngiliz yardı, mı da Misirdaki imparatorluk ordu sunu ciddi surette takviye etti.

Evvelce hareketler bir yandan az kuvvetle yapıyor daha ziyade düş, manın surları keşfedilecek basurılar elde edilene çalışıyordu.

Devam eden müteaddit taarruzlar her iki tarafın sürmü olduğuna birbiri, ne ifsa etti. Sırdı adeta teknik ve askeri zekâ bakımından surların bir çoğu oradan kalkmıştır. Bunun mu, nâsi sürprizlerin bir sağanak halini muhafaza edemeyecektir. Şu halde bu yeni taarruzda kuvvetler evvelki kuvvetlere nazaran daha çok takviye edilmiştir.

Askeri ve teknik zekâ bir nevi mü savat arzıdır. Böyle bir mü, delalet tabii neticesi harbin daha uzun sürmesi, mukavemetin şiddetli olmasındır. Misirda mukavemetin şid, detli olması gerç beklenen mühim neticeleri husule getirmez. Fakat her iki taraf baskından bugünkü müb, hem durumun ifade ettiği faydalar vardır. Bu faydaları Almanya da, mütefikler de istisna edebilir.

Almanya için Misir topraklarında muhbir kuvvetlerinin fazla miktarda mukavemet göstermeleri İngiltere nin yakın ve ortaşarından bir takım kuvvetleri hiç olmazsa kanal boyunca geçmesi ne sebep olmuştur. Buna muvaffak olursa Romel Kafkas hare ketlerinde Almanya için büyük bir, meti görmüş olacaktır. Çünkü Misir boyunda serbest kalacak bir takım kuvvetleri Kafkasyaya gönderilmesi ve oradaki müdafaaya istisna etmesi mümkündür. Bunun için bunları şima le çekmekten men etmek bir kazanç, tır.

Bu taarruzla mütefikler de memnun olabiliyor, çünkü Misir kanalı boyla, rını, Şap denizini müzurları altında tutmaktadır. Akdenizde vaziyette, el birkaç ay evveline nazaran daha kötü değildir. Bu vaziyet yalnız İtal, ya için iyi bir şekilde mübalece edile, mez. Çünkü İtalya için Habes kayı, bundan sonra Kileoparın menleke, lını elde etmek büyük bir ümitir. İtalyan hayat sahasında bulunan Mi, rın zaftı karşı konulmaz bir arzu, dur. Muamajih Misirdaki hareketler, Almanya ve mütefikler büyük ka, le neticeler elde etmese de memnun olmak için bir takım sebeblere ul, maktadır.

Milli Şef dünkü tarihî ve mühim nutkunu verirken

Nutkun ingilterede akisleri

Londra, 2 (A.A.) — Türkiye Cüm hurreisi İsmet İnönü'nün dün 30. yük Millet Meclisinde iradeylemiş olduğu belgî nutuk Londra siyasi mahafilinde büyük bir ilgi ve diğ, kat ile karşılanmış ve Türkiye için harici hiçbir tazyika boyun eğmi, yeceği bir defa daha anlaşılmıştır. Bugünkü Taymis gazetesi Ankara muhbirinin Cumhuriyet bayramı, nın Ankarada tes'idi hakkında rön,

dermiş olduğu bir yazıyı neşret mektedir. Muhabir, merasimde göze çarpan hararet ve sevgiyi tebarüz ettirmek tedir. Muharir Türk ordusu ge, cid resmini övmekte ve ondan pek büyük sityaile bahsetmektedir. Bilhassa motorli cüzütamlar ve halk kütesinin göstermiş olduğu tayyareler geçtikleri sırada büyük sevince payan bulunduklarını yaz maktadır.

İnönü'yü dinlerken : 1

Pahalılık Belâsı

HURRIYET, refhimizin bize bahsettiği bir nimettir. Serbest, cüm, hurriyetimizin ta kendisidir. Yalnız, bu va'an topraklarına, ve bu toprakların bütünlüğüne, mille, tin refahı ve saadetine kendimizi bağladığımız vakittir ki, o hurriyetin ve o serbestinin manası vardır.

Bir gün, hurriyetini bu vatanın zararına kullanmaya cesaret eden bir süti bozuk, serbestiyi kendi şahsi menfaat ve hırsı uğruna istismar ede, cek bir vurguncu çıkarsa evvelâ onun Türklüğünden şüphe eder ve sonra kim olursa olsun onu feda etmekten çekinmez.

Türk milleti, bugün ner sayfası kahramanlık, mertlik ve asaletle dolu olan tarih karşısında en büyük imtihanını da vermektedir. Harici siyase, tindeki süstlüğü, tarihe, ihtiyar tarihin hiçbir devrinde görülmemiş bir sayfa ilâve ediyor. Hükümet, dahili siyasetinde de aynı dürüst kararlarla hareket etmiştir. Fakat bunu istismar etmeye cesaret edenler oldu. Bu, yük İnönü'nün bu gibiler hakkındaki kararı dahili siyasetimizde bugün değil, yarın da cumhuriyet hükümetinin takip edeceği bir yol olacaktır.

"Şuursuz ticaret havası, hakikî sebepleri çok aşan bir pahalılık be, lâsı" bugün vatanımızı ızdırab içinde bulunduyor...

Bu âz'lerden on sekiz milyon ızdırabın kendi hassas kalbinde duyan bir baba sefakati duyuyor ve hükümetin kendilerini başbos sananlara, pa, halılık belâsını doğuran milletin haraja belâ olanlara aman vermeyeceği, ni anlıyoruz. Aziz vatandaş, Varlığı ile övündüğümüz, yüksek dehasını bütün dünyanın övdüğü kahraman İnönü, dün bizden başkalaşım duymayacağı bir hile korus, tu. O, biz en iyi anlıyor, ihtiyaçlarımızı kendi şahsi ihtiyacı gibi hissedil, yor.

Şuursuz ticaret havası yaratanlar... geçmiş günlerin de hesabını ve, reckesiniz. Bu vatan topraklarının altında ve üstünde yalnız namuslu ve haysiyetli insanlara yer verir. Türk milletine kasdetmek işlerinin gö, nularını hiçbir keffaret ödeyemeyecektir. N. A.

ÜNİVERSİTE BUGÜN AÇILDI

Bu yıl üniversiteden 719 kişi mezun oldu

Üniversite, bu sabah saat 9 da kon, ferana salonunda mücad merasime açılmıştır. Profesörlerin ve birkaç bin talebenin bir ağzdan söylediği istiklal marşı ile merasime başlan, mis ve bundan sonra rektör Üniver, sinin 10 uncu ders yılını açmıştır.

Millî Şefin Üniver,teyi ikinci defa olarak ziyaretile üç gününü orada geçirmiş ve üç gününü de profesör de, çent ve asistanları dave, ederek on, larla geçirmiş olmadan duyulan min, net ve şükranları en başta ifade eden rektör, milletlerin birliği ile yüceldi, gini, bilgileriyle tanındığını ve bilgi veren evlerle övüldüğünü söyleyerek Fatih'ten cumhuriyete kadar gelen devirlerin bilgiye ve bilgi yerlerine verdikleri önemi belirtmiş, tanzima, tın üniversite yapmak için Avrupa, dan mimar getirdiğini, yapılan ilk bi,

nanın harcanan parasından başka, Türklükle münasebeti bulunmadığını Üniversite olarak yapılan ikinci bi, nanın, cumhuriyetin lise ve ortaö, kullarından değil, ilkokullarından bi, le aşığı olduğunu söyledikten sonra, cumhuriyetin bilgiye ve bilgi yerine verdiği önem üzerinde durmuştur. Rektörün anlattığına göre, bu yıl üniversiteden 719 kişi mezun olmuş, tur, 288 tıb 196 sı hukuk 99 u ede biyat, 72 si fen, 60 ı iktisat ve 31 diğ hekimliğindendir. Terfi edenlerin sayısı 5703 tür Ye, ni yazılanların sayısı 2390 dir. Ün, versite talebesi bunlarla 11.000 e var mıştır. Türk milletinin inan fâzilet ve çok çalışma örneği İnönü bize bakıyor, Bundan sonra ilk ders profesör Ke, rim Erim tarafından verilmiştir.

Çöl harbi

Almanlar hücum ediyor

İngiliz tebliğine göre bu taarruzlar püskürtülmektedir

Londra, 2 (A.A.) — Kahireden a, lman haberlere göre, cuma gecesi İngiliz kuvvetleri yeni bir Harleyis kaydetmişlerdir. Düşman kayıplara uğratılmış ve bir miktar esir alm, mıştır.

Kahire, 2 (A.A.) — Orta şark İngiliz müsterek tebliği 31 ilktesin 1 sonesinin gecesi düşman demiryolu ile sahîl ara, sinde kendi mevzilerinin batısında yer almış bulunan kıtalarımıza taar ruz teşebbüsünde bulunmuştur. Piyademiç elimizdeki araziye mu hafaza etmiş ise de birkaç düşman tankı, düşman piyadesinin işgal etmekte bulunduğu mevzie ulaşma ya muvaffak olmuştur.

Dünkü gün düşman yarma te, gebüsü yapmamıştır. Muharebe çevresi ve düşmanın ileri inis alan larile tepe, ilktesinin son gecesi ile dün bombalanmıştır. Hafif bomba uçaklarımız ve av bomba tayyare lerimiz düşmanı Libya gölünde hırpalamaya devam etmişlerdir. Düşman ileri kıtalar üzerine bir bombardıman aktını teşebbüsünde bulunmuşlar ise de mütefik av uçakları tarafından karşılanmış bombaların kendi kıtaları üzerine atmağa mecbur kalmıştır. İngiliz uçakları 7 Stuka düşürmüşlerdir.

Sulhü kim

teklif etmeli?

Lord Chatfield'in demeci münâ . sibetile Avrupa gazetelerinde yer alan sulh meselesini ele alarak Djivraf, Slovo gazetesinde ezdim, le sınırları yazmaktadır.

Şu sulh meselesi, bahis mevzu olacak olursa teşebbüsü İngi lizler yapmalıdır. Çünkü harbi on lar istemsi ve ilân etmişlerdi. Bütün dünyaya hâkim olmak gaye, sini akillardan çıkarmalıdır. Yoksa harp onların mağlup olup diğer milletlerin yaşama hakları tammıya kadar devam edecek tır.

Günün Manası

Millî Şefin nutku

Yazan: **BİR MUHARRİR**

YÜKSEK ve aziz Millî Şefimiz İsmet İnönü'nün nutku mem, leketin dış ve iç politikasına ait iki esaslı bölümü ihtiva ediyor. Bunların birincisinde hiçbir değişiklik yoktur. Devletimiz ötedenberi güttüğü harici siyasetin büyük prensiplerine harfi harfine sadık kalmaktadır. Ahidleri, mize, ittifakları, miza ve dostlukları, miza daha başıyız. Herhangi bir devlete karşı bileli ve saklı fikirler beslemekten daima çekindik ve çek, neceğiz. Bütün emniyet siyasetimiz, herhangi bir tecavüz ihtimaline kar, şî kendimizi korumağa hazır durarak silahlı tarafsızlığımızı devam ettir, meğe dayanıyor.

Bugünkü haliyle iç durumumuzun esasını lase meselesi teşkil etmek, tedir. Cumhuriyetimiz bu nokta üs, tünde millî hassasiyetimize bütün kuvvet ve vuzuhle terüman olan bir ısrarla durmuştur. Memleketin geçir, diği ve daha da geçirebileceği iktısa, di sikintiyi istismar eden iç zümre vardır. Vurguncular ve politikacılar. Bunlardan birincilerin gayesi, keşele, rini doldurmaksı ikincilerin hedefi de buhrandan istifade ederek memle, kefin havasını zehirlemektir. Millî Şef memleket büyümesini içinde kun, daklayan bu küstanelara karşı ciddi tedbirler almasını Büyük Millet Mec,

Şehir Mecl'si Valinin başkanlığında toplandı

Fevkalâde toplantılar yapılacaktır

Yeni daimî encümen azaları seçilecek

Yeni şehir meclisi bugün saat 14 te vali ve belediye reis; Dr. Lütü, Kırdarın bir nutku ile açılmıştır. Vali bu nutkunda İstanbul işe vazı, yetinden bahsetmiş ve şehir meclisi, nia muayyen ictima günleri haricinde fevkalâde toplantılar yapması icap edeceğini söylemiştir. Müteakiben reis vekillikleri intiba, bma gelişmiş ve birinci reis vekil, ir seçilmişlerdir.

Üstüste gelen kaza

Yaralı bir çocuğu götürmekte olan

sıhhi imdat otomobili başka birini

yaraladı. Çocuk öldü

Ortaköydeki Galatasaray ilkoku, lunda okuyan Mustafa adında 14 ya, şında bir çocuk, bugün mektebe gi, derken, şoför Kemal'in idaresindeki kamyonun altında kalmıştır. Çocuk, başından ve muhtelif yer, lerinden ağır surette yaralanmıştır. Mustafa derhal çağırılan sıhhi imdat otomobili konulmuş, bu otomobil yolda, Yahya adında birisine çarp, mıştır. Yahya da arabaya alınıp, ancak Mustafa kaldırıldığı Alman hastane, sinde çok yaralanmış, aldığı yaralar dan müteessirin ölmüştür. Yahyanın yaraları ağırsa da hayatı tehlikede görülmemektedir. Her iki şoför hakkında da takibata otomobili konulmuş, bu otomobil grişilmiş bulunmaktadır.

Almanlar Alagır

şehrini aldılar

Sovyet gurupları muhasara

edilerek imha edildi

Be'lin, 2 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Dağık bir bölgede ve oldukça sarp arazi üzerinde hareket eden piyade, Tuapse demiryolu kesimi boyunca sıralanmış bulunan zirhli zeminlikle, ri ele geçirmek için muvaffakiyetle yapılan çetin muharebeler esnasında yeni ileri hareketler kaydetmeğe mu, vaffak olmuştur. Birkaç düşman grupu kuşatılmış, imha edilmiş ve müteaddit karşı te, arruzlar püskürtülmüştür. Terakin batısında Alman teşkili; tarafından çok arızalı arazi üzerinde yapılan taarruz, müteaddit çayların

öte tarafında kendini giddetle müda, faa eden düşmanı püskürtmek sure, tile neticelenmiştir. Alagır Şehri alınmıştır. Hava ordusu, kara ordusunun sa, vaslarını desteklemiş ve kıta toplu, luklarına Orçinkışe şehrini demir yollarına hücum etmiştir.

Stalingrad cenubunda münferit zirhli arabalarla desteklenen düşma, nın yeni hücumları, bir kere daha a, kim kalmıştır. Şehrin şimalinde Sov, yet kıtaları, yeniden boşa çıkan bir ihraç teşebbüsünde bulunmuşlardır.

Moskova, 2 (A.A.) — Stalingrad' da Rus ordusu her darbeye başka bir darbe ile mukabele etmektedir. Ruslar şehrin şimali garbisinde sağ, lam bir mukavemet göstermekte, dirler. Şimaldeki endüstri bölge, lerinde Alman tanklarının bir mik, dar ilerledikleri söylenmektedir. Kızılyıldız gazetesi düşman taar, ruzunun başlamasını ilktesin ayın da faaliyetlerini artıran Rus hava kuvvetlerinin Almanlara verdikleri leri kayıplara atfetmektedir. Bu ga, zete endüstri mahallelerine yapılan taarruzlar esnasında tümenlerin kuvveti birer tabura indiğini yaz, maktadır. İktesin sonlarına doğru Almanlar Stalingrad'ın ortasından kendilerine bir yol açmağa teşeb, büs etmişlerdir. Taarruz eden kuv, vetler dört piyade tümeni ile iki zirhli tümeninden mürekkeptir. Bu ilk taarruzun muvaffak olamaması üzerine Almanlar bir buçuk tümen, lik bir kuvvette ikinci bir taarruz yapmışlardır. 5100 Alman ve İtal, yan tayyaresi binalara ayrı ayrı bombalar ve mitralyözlerle hücum etmişlerdir. Şehrin içindeki Alman hava taarruzlar o kadar kesif idi ki, düşman diğer mahallelere giden muvasala yollarına taarruz edecek miktarda tayyare bulmaktan aciz kalmıştır.

(Doğu cephesine dair diğer haberler 2 nci sayfamızda)

Ayvansaray

yangını

Bu sabah saat 7.50 sıralarında Ay, vansarayda bir yangın çıkmış, 3 ka, kanta, 1 kundurası söndürme ve diğer katlı 3 ahşap ev tamamen yandıktan sonra söndürülmüştü.

